

2.ÜNİTE

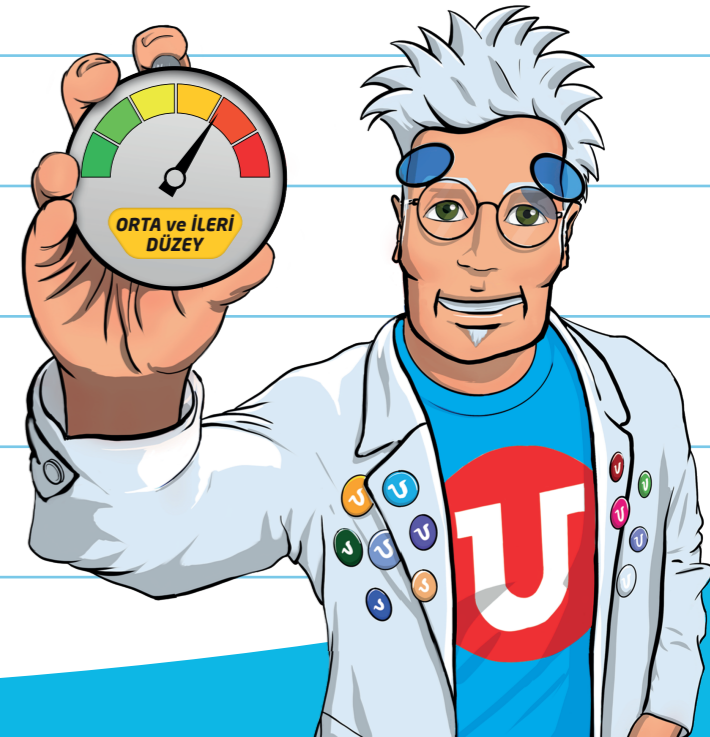
U

TYT Orta ve İleri Düzey Dil Bilgisi Soru Bankası

Sıfatlar (Ön Adlar)

RAMAZAN EFE AY

Sıfat (Ön Ad)

- İsmi niteleyen ya da belirten sözcüklere sıfat denir.
- Sıfatlar, cümledeki kullanımına göre ikiye ayrılır:

Niteleme Sıfatı

Bunlar varlığın nasıl olduğunu bildirir ve isme sorulan "nasıl" sorusuna cevap verir.

Örnek:

"Sarı saçlarını deli gönlüme

Bağlamışım çözülüyor Mihriban"

Yalan yanlış bilgilerle bizi kandırdı.

- Pekiştirme ve küçültme sıfatları da niteleme sıfatıdır.
- Küçük elleriyle kıpkırmızı çiçeği tutuyordu.

Belirtme Sifatları

1. İşaret (Gösterme) Sifatı

2. Sayı Sifatı

3. Belgisizi Sifat

4. Soru sıfatı

İşaret Sifatı

- Varlıkları işaret yoluyla belirten sıfatlardır.
- İsmeye sorulan "hangi" sorusuna cevap verir.
- En yaygın biçimde kullanılanları: bu, şu, o
- "Beriki, öteki, diğer" sözcükleri de işaret sıfatı olarak kullanılır.

Örnek

- Bu paketi o adama şu çocuk verdi.
- Siz diğer taksiye binin.
- Onlar öteki sokağa taşınmışlar.
- Bir of çeksem karşıki dağlar yıkılır.

Sayı Sifatları

→ Asıl sayı Sifatı "kaç" sorusuna

→ Sıra Sayı Sifatı "kaçıncı" sorusuna

→ Üleştirme Sifatı "kaçar" sorusuna

→ Kesir Sayı Sifatı

Örnek

Yüz soruyu yirmi kişi iki saatte çözebildi.

→ Asıl sayı sıfatından sonra gelen adlar, çoğul eki almaz:

Düğünde dokuz kişi vardı.

Dikkat!

Yedi Cüceler / Üç silahşörler

Sağdan ikinci sokağa girin.

→ İlk, son ve ortanca sözcükleri de sıra sayı sıfatı olarak kullanılır.

İlk sevgilimle turşucuda tanışmıştık.

- Yüzer soru sordular.
- Yarım elma, gönül alma.
- Üçüz bebek.

Belgisiz Sifat

Varlıkların sayısını kesin olarak değil, aşağı yukarı belirten sıfatlardır.

Örnek

Adamın çok parası varmış.

Her gün yeni sevdalar ölür yabancı şehirlerde.

Fazla mal göz çıkarmaz.

Birkaç arkadaş komşuya yardım ediyordu.

Dikkat!

“Bir” sözcüğüne dikkat etmek gerekir!

Bir → herhangi bir anlamına gelirse *belgisiz sıfat*

Bir → tek ya da iki gibi sayıları karşılırsa *sayı sıfatı*

Bir → aynı anlamına gelirse *niteleme sıfatı*

Örnek

- Bir gün sen de adam olursun.
- Başvuru için yalnızca bir günüm kaldı.
- Baba katiliyle bir saftasın.
- Az önce buraya garip bir adam geldi.

4. Soru Sıfatı

- İsimlerin niteliğini, herhangi bir özelliğini soran sıfatlardır.
- Soru sıfatında, soru sözcüğünden sonra bir ismin gelmesi şarttır.

Örnek

- Nasıl bir ev aldın?
- Kardeşin kaçınıcı sınıfta okuyor?
- Adamın ne kadar parası kaybolmuş?
- Hangi günahın bedeli bu?
- Kaç kişinin geldiğini biliyor musun?

Dikkat!

Unvan sıfatları addan önce ve sonra gelebilir.

Örnek:

Doktor Mehmet

Ziya Paşa

Adlaşmış Sifat

- Sözcük türü olarak isimdir.
- Sifat tamlamasında bazen ad düşer, adın varsa eki sifata geçer.

Örnek:

- Korkak insanların kendine güveni yoktur.
- Korkakların kendine güveni yoktur.
- Akıllı, deliyi öne sürermiş.
- Çeşme başında bir güzel gördüm.
- Adamın iyisi iş başında belli olur.
- Bilente bilmeyen hiç bir olur mu?

Dikkat!

Tatlı, yeşil gözleri beni etkilemişti.

Müdürün, atılgan biri olduğunu duyduk.

Uçan kuşlar ve böcekler vardı.

SORU

Latin Amerika, yürekler parçalayan yoksullukları için durmaksızın ağlarken, yabancı bir gözlemci bu yoksullukları acı bir olay değil de, soruşturma alanınının biçimsel bir verisi olarak görmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi bir adı niteleme amacıyla kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V